

91808

918080

NEW ZEALAND QUALIFICATIONS AUTHORITY
MANA TOHU MĀTAURANGA O AOTEAROA

QUALIFY FOR THE FUTURE WORLD
KIA NOHO TAKATŪ KI TŌ ĀMUA AO!

SUPERVISOR'S USE ONLY

Kaupae 3 Te Reo Rangatira, 2018

91808 Te whakaoti tuhinga

2.00 p.m. Rāpare 8 Whiringa-ā-rangi 2018
Whiwhinga: Toru

Paetae	Kaiaka	Kairangi
<p>Hei tohu i te paetae:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ka tātari i ngā hanga o te tuhinga. Ka hāngai te whakakapinga ki ngā hanga i kitea. 	<p>Hei tohu i te kaiaka:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ka whiriwhiri i ngā hanga o te tuhinga hei whakawhanake i te tuhinga. Ka whakawhanake i nga ariā matua. 	<p>Hei tohu i te kairangi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ka āta whiriwhiri i ngā hanga o te tuhinga hei whakawhanake, hei whakaara i te tuhinga. Ka nanakia te whakarite i te tāhū o te tuhinga. Ka nanakia te whakaraupapa i ngā whakaaro e oho rata ai te hunga pānui.

Tirohia mēnā e rite ana te Tau Ākonga ā-Motu (NSN) kei runga i tō pukapuka whakauru ki te tau kei runga i tēnei whārangi.

Mēnā ka hiahia whārangi atu anō hei tuhituhi i ō whakautu, whakamahia ngā whārangi wātea kei muri o tēnei pukapuka.

Tirohia mēnā e tika ana te raupapatanga o ngā whārangi 2–12, kei roto i tēnei pukapuka, ka mutu, kāore tētahi o aua whārangi i te takoto kau.

ME HOATU RAWA KOE I TĒNEI PUKAPUKA KI TE KAIWHAKAHAERE Ā TE MUTUNGA O TE WHAKAMĀTAUTAU.

TE TĀPEKE

TĀ TE KAIAROMATAWAI MAHI ANAKE

Horopaki

He whakamātautau tēnei e kitea ai ōu pūkenga tātari tuhituhi hei kōwhiriwhiri i ngā mahi, i ngā whakaaro, i te kawenga tonutanga o tētahi whakaotinga tuhinga. Nā konā, ka tuhi i ngā takotoranga me ngā āhuatanga o ngā momo reo tuhituhi, e kite ai te hōhonutanga o te whakaaro, te hihiri ki te kaupapa, me te whaihua o te tuhinga mai i te puna reo me te puna tikanga.

Tikanga

KOTAHI te tūmahi tuhituhi ōkawa o tēnei mahi whakamātautau. **Kia 300 kupu neke atu te roanga, ā,** kia mutu te whai whakaaro me te tuhituhi i roto i te 60 mineti.

He whakamāramatanga

āheinga	ngā āhuatanga o ngā momo reo
hanga	te āhua ake o tētahi mea
kawenga	ko te huatau o tētahi āhua
ngā hanga o te tuhinga	te tāhū, te kawē, te whakakapi
puna reo	puna kupu me ōna āhuatanga katoa
rautaki	tīpakoi tāna e hiahia ana
tāhū	te ahunga me te ia o ngā kōrero
tautohu	te taunaha me te tautuhi
tautuhi	te tautohu me te taunaha
whakakapinga	te whakaotinga

**E tika ana kia wātea mai te whārangi nei, ā, ka haere tonu
te whakamātautau i te whārangi e whai ake ana.**

Ngā tohutohu

- Ka āta pānui i te tīmatanga tuhinga o te reta i raro iho nei.
- Ka whakawhanake i ngā ariā matua, ka tātari i ngā whakaaro me ngā kare ā-roto kia hāngai tika ki ngā take e toru ka āta whakatakotoria.
- Ka whakamahi i ngā āheinga, ngā puna me ngā rautaki reo kia takoto ai he whakaaro hōhonu kia hihiri ake ai te kaupapa nei.
- Ka mutu, me autaiā āu kupu whakakapinga.

E ngā rangatira, e ngā Minita Māori o te Kāwanatanga

Kia rongō mai koutou i tā mātou kōrero, i tā te hunga rangatahi i ōna rā mutunga iho o ngā tau tekau mā toru o tāna ako haere i ngā kura o te motu nei. Kua mea mai koutou i ā koutou kaupapa mō te iwi taiohi, ko te tuwhera mai o ngā huarahi whai oranga, arā, ko te whiwhi mahi, ko te kuhu rānei ki ngā kura tini, ko te whai rānei i ngā tohu tiketike o ngā whare wānanga, nō te mea ko mātou ngā rangatira mō āpōpō. E taea te pēhea i ēnei tūāhua e toru e ngau kino nei i taku ngākau?

He tohutohu anō

- Whakamahia ngā wāhanga o te mahere whakaaro hei kohikohi whakaaro, hei ārahi hoki ki te whakaoti tuhinga e hāngai ana ki te kaupapa o tēnei reta.
- I tāu tuhi ā-ringa me mārama rawa te kitea.

MAHERE WHAKAARO

He whakaemiemi whakaaro ki ngā tino take e toru

He whakataki i te kaupapa

He raupapa whakaaro

He whakatau whakakapinga

He kupu whakanikoniko hei whakatairanga i te tuhinga whakaoti

TŪMAHI TUHITUHI: Te whakaoti tuhinga

I eke te tuhinga ki ngā kupu 300 neke atu āe kāo

Me tīmata te whakaoti tuhinga ki konei.

He whārangi tāpiri tēnei hei whakaoti i ō whakautu mēnā e hiahiatia ana.
 Āta tuhia te tau o te pātai.

TAU PĀTAI

TĀ TE KAI-
 AROMATAWAI
 MAHI ANAKE

He whārangi tāpiri tēnei hei whakaoti i ō whakautu mēnā e hiahiatia ana.
Āta tuhia te tau o te pātai.

TĀ TE KAI-
AROMATAWAI
MAHI ANAKE

TAU PĀTAI

91808